

ЧЕР АЖЫЛЫНЧЕ КИЧЭЭНГЕЙ КОШКААН

2-ги арын ● 1971 ч. ноябрь 21

ЧӨӨН-ХЕМЧИКТИН ЧЕР-ЧЕР СОВЕТТЕРИ

АКТИВКЕ ДАЯНГАШ

Бистин көзө Сөөктө 34 депутат сонуткан. Бөрөдө, калык камгала, чонун амырлар халдырмалар, чуртталга туууш ишкан чугула айтырмаларын шийирмелерине оларын күжү утталган. Советтин девискээрине Бора-Тайга, Ак-Дам, Алдан-Маадыр суурлар, үш школа, үш аманатка пуштутуу, үш клуб, өскө-даа албан черлери бар. Бо чылым чаа тургустунган «Алдан-Маадыр» совхоз база бисте. Ылчанган Советтин ажылы хей таламгы болган ишары.

Чыл келген тууду-на бисте уаут чаармалар лемежин келген. Сөөктү үш чылда бестин 41 аал иштин чурттар бажыларын ажыгалта кирген. 6 сандыкы ажылдар чаа мазанын, коюк ко-торанын тууду доозуп, ажыгалта кириш ту-рар. Алдан-Маадырга 320 олурутт ортумак шко-ла тууду эгелен. Оңу келсе-бөрдөгө чылым-да ажыгалта кирген.

Депутаттар боттарынын ажылын чурттарда куудуу болган төрөдөр комитеттерине, клуб болган библиотекка човуелдерине, улусчу дру-жинга, хероженер човуелдиге дааныш турар. Сонугуларын чагыларын күсөдир ошарын ажылыга коя черин эелен. Ылангы бо чы-лып орук-харылааны экижидерине чонун ку-жун моонезен. Хемчикти кеш паронун оңу унуда Хомг-Безик деп черде тургузуу, ам ажыгалта кириш турар. Советтин арак-узак девискээрлерине машина оруктарын аптаан. Манчурек, Холчутуг, Чечектин ол ишчар чон-нуу коя аргыжар оруктарын аштарынга уаут куш үнөн.

Чаа тургустунган совхозтун экономикаын хөгжүдөр дашн организ-массалыг ажылы куштелерине эрге-чагырга органын, депу-таттарынын ажылынын бир коя талам болур. Ылангы шифтешкин организастары бо чылым

улам илсепкейген. Сарылар Токпак-оол, Ондар Чалчак, Монгуш Десин олар болган шунту 13 кижин составтыг депутаттар болуу Манчуректин хойжү бригадына шифтешкинни чоруткан. Ында 400 хой кирер чаа калжанын эки ишарын турган. В. Тойлут-оол, О. Чучун, С. Дотте олар болган өскө-даа депутаттар боттарынын хулал-гезин илсепкейлиг күсөдир келген.

Сөөктө он айларда курунго мал ажыл-агый-нын продуктуларын садарын плананын ажыр күсөткен. Таражылар бир гада-на 12.1 цент-нер дүжүтү ап, курунго тараа садар планын 125 хуу күсөткен. Малдын баш санын чүзүн айны-биле өстөрүнүн планы багыт эвес күсөт-кинни турар. Бо бүтү ажылдарын чорутарынга көзө Советтин, оңу депутаттарынын кириш үлүү бар.

Советтин девискээрине суурларын, культу-ра албан черлеринин, школаларына кышка бе-леткелиг эки чоруткан деп үнеледи алган бис. Олар олар маш-биле четче халдыртыган.

Чокта чаа бистин совхозтун бот-тыныгыр урал чүүл коллектив район корулдизинге ийги-черин алган алдан-маадыржыларын культу-ра-амыдралында бир өөрүнчү болушкун.

Ч. ООРЖАН,
Алдан-Маадыр нөзө Советтин
күсөкмуноң даргазы.

ЧАРЫШКА КИРИШПИШААН

Хайыракан көзө Совет (даргазы Ө. Сат) ажыл-дын конституция баугар норма-чизен болган демократыг принциптерин сагыр талам-биле негелдиге ажалдан турар. Оң түнелинде Со-веттин депутаттарынын, доктаамал комиссия-ларын илсепкей бөзөн, сессияларын, күсөк му-халдарын чогуу хуусаанында эргитир кел-ген.

Советтин бо чылым сонуткан 34 депута-дын хой кезин сонугулар мурунга өтөттар-ны кылып, оларын чагыларын күсөдизин-нин, совхозта бооп турар чуртталгаларын ду-гайын диннады турар. Эрге-чагырга органын материал-техниктиг базанын быжыглар, сал-хөөтүн бюджет күсөдизин чедир амыр дашн ажылдар экижөн.

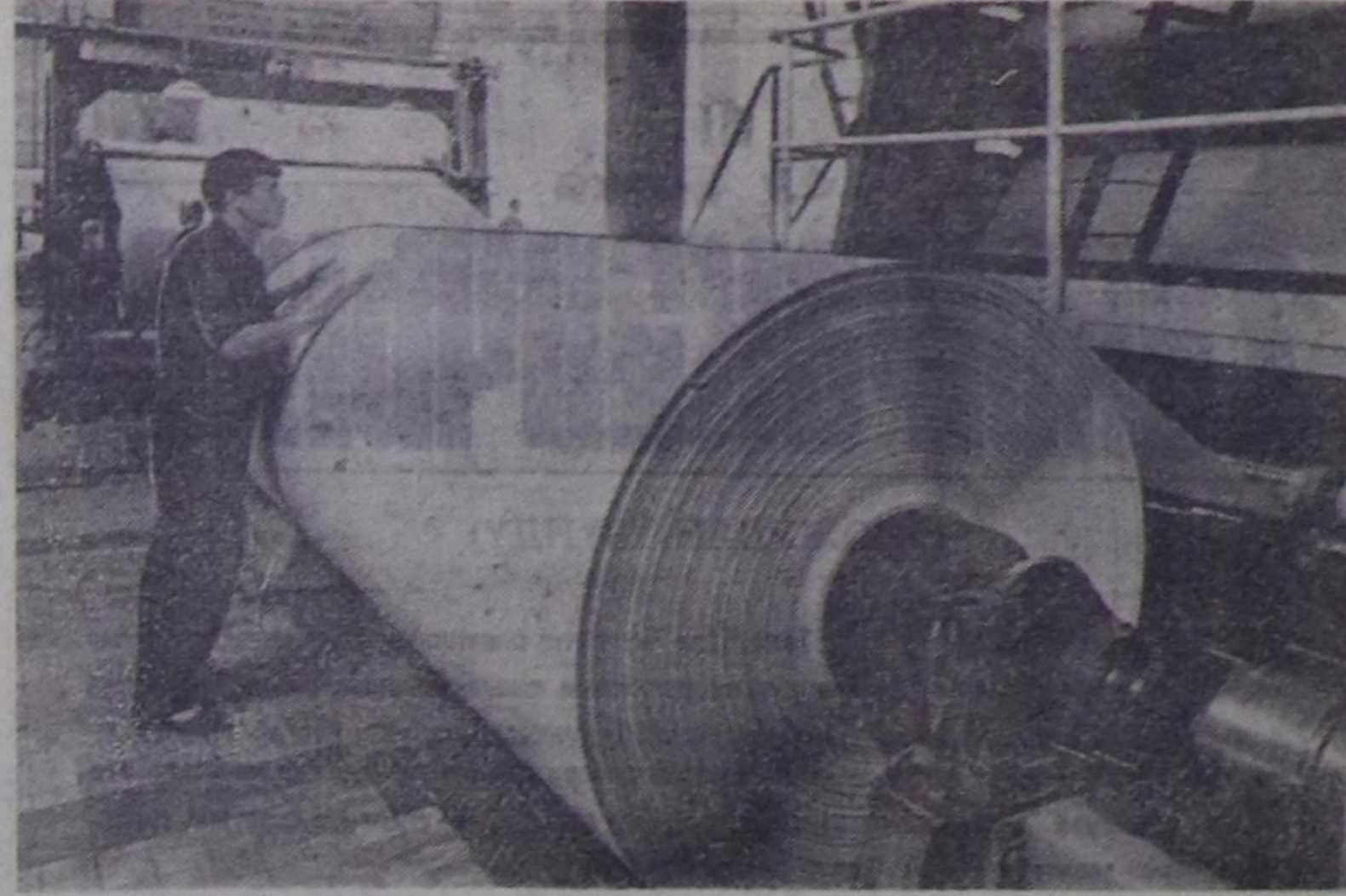
Совет социалист чарышты, организ-массалыг ажылы бохуну девискээрине турар СӨКП-нин XXII съездин аттыг совхозтун му-рунга сорулгалар-биле холбаштарын келген. Ха-маатыларын хомудаларын болган билдирин-киштерин көөрүнче кизонтей салып, бо амыл-дарын тодаргай угаанышкынныг чоруткан. Чонун хомудаларын, билдиринкиштерин түс-кай дептерге демделер, күсөдизин доктаамал кылаарын чурумчуткан.

Советтин девискээрине ийи суурда 24 агит-квартира, хероженерин 2 човуели, улусчу дружиналар, аш-хууну судтары боттарынын ажылын илсепкейиткен. Көзө Совет-биле олар-нын харылааны быжыг. Чаагыжылыга, хей-нигинин корум-чурмун камгалаар ажылдарын олар холга алган. Бо чылым чаагыжылыга та-лазы-биле социалист хулалге күсөдизин ба-гай эвес. 2 чаа кудукту, 2 маш ковурунгу, 100 ажыг чуртталга бажыларынга насостуг кууду-тарын кылган, кудумчуларга 1000 дө машты олурткан, 200 ажыг өг-бүлө боттарынын бажы-ларын чанынга яны-бүрү погаларын ар-бын дүжүдүн өстүрүп, ажаан алган.

Депутаттар боттарынын округтарына органи-застан чоруткан ажыл-херон Советтин контора-зында депутаттын булуңунда тускай демделер турар.

М. ДУГУРЖАН.

КУШАЖЫЛЧЫ ЭЭЛЧЕГ

ПЕРМЬ ОБЛАСТЬ. Камалыг Куш-ажылыг Кызыл тул орденниг целлюлоза-сазын комбинаты чуртка мурунчыг бүүрүгө болуу сурагалап, оң коллектив шалынтып чоруткун, машина бүүрүдүн эң хой продукцины алыр дашн жаса-лыг чарышты чаагы чачылдары-биле адыржаан. Бирги чартык чылда комби-нат чурттуг илсиг төрөдешкек бүүрүгелеринин ортузунга чарыштыг ийи удаа тылсезин болган.

Ылангы бригадаларын бот-орууга-чарыгалыг болурун непердери талам-биле Камалыг сазын бүүрүгүлөрүн эгелешкенин онза калбаа-биле тарап не-терезин. Целлюлоза, септелге-механиктиг болган өскө-даа бригадалар камгалагы-нын чурмун боттандырып турар. Оларын санында бо чылым кампа алган 100 муң ажыг рубль бар. Нехтер хуралдарына СӨКП ТК-нын «Социалист чарышты организастарын улам экижидер дугайында» доктаамал чугалажып көр-гөш, бүтү бригадалар, агрегат бүүрүдүн амыр продукцины көвүдирини то-даргай планарын ажалдан кылган.

ЧУРУКТА: сазын бүүрүгү № 2 нехте, оң коллектив пландан амыр бирги сортуг 1000 тонна ажыг сазынныг бүүрүгү.
Е. ЗАГУЛЯЕВИЧ фотоуу.

(СЭТА-нын фотохроникасы).

ДАШТЫКЫДА

ФИДЕЛЬ КАСТРО ЧИЛИДЕ

САНТЬЯГО. (СЭТА). Куба-тын Премьер-министр Фи-дель Кастрога баптаткан ча-вак төлөөлери ноябрь 19-та ол чурттуг муруну чугула көзө ажыл-агый талам-биле кол черип төвү — Пуэрто-Монт хоорайга чоралар.

Хоорайнын чурттакчылары Кубанын Премьер-министрин-ге изиг байыр чедирин турган-лар.

ЧИЛИНИН ПРЕЗИДЕНТИЗИНИН ИНТЕРВЬЮЗУ

ГАВАНА. (СЭТА). Латин Американын хосталгалыг шим-чөөкшениг революстуг Ку-банын ужуз-дугаа Чилинин улусу эки билин турарын Фи-дель Кастроу уткуп-хулал аптаан чилилерин эи-найы-ралчы болган сакын-сеткил каттыгырмаларын ийи-биле илереп турар бадыткан дө Чилинин президентин Сальвадор Альенде куба ради-онун корреспондентизинге бер-ген интервьюзунга медеткен.

ПЕКИНДЕ ЧҮҮ БОЛУП ТУРАРЫЛ?

Пекинде чогуу чүү бооп турар дугайында айтырылгы чүүдөр даштыкынын пар-ламент органынын аршы-лыга ам элсеп кеш ай дур-гуула дугулу парламенттин келген. Соолугу өө дургуула чуртка болган чүүдөдө чылдагашарын кылдат удур-тукчулар дыка чакырын тур-за-даа, кидат удуртулгада шылган кризистик бооп турарын дугайы Пекинде кезин турар мезелер, парла-мент диннадылар чуга-лап турар.

1969 чылда IX съездин тур-гукан Кыдаттыг Коммуни-стич партиянын Тон Коми-тетинин Политбюроула элсеп уаут өскериникин бо-ланы тодаргай бооп турар. Амгы үдө Политбюроун 21 кезигүнеринин чугула тозу бүүдүп ажалдан турар болган артка ол ийи кижинин ал-дымы сентябр болушкуну-на-нын соонда шуут чиккен.

Маоу чагырыкчыларын аразында кризистик өң-өс ха-чы бооп турарын дугайы чокка чедир-ле Мао Цзэ-дун-га эң чоок деп санады тур-ган ажалдакчыларын ачаа таварын турары херечилер турар. Чугаа болза ККП-нин IX съездинге хулал алган партия Уставында Маоуң «Эң чоок салгалыг» бол-ган «оң ажыл-херонун уламчылачы» деп демде-лген Лиян Бяо дугайында бооп турар.

Пекинде Лиян Бяоуң порт-реттери чикпей берген, а оң илсепкелерин болган чу-галарын сакын черлеринде халыктан дугайы парламента моон мурунда-ла диннадык болгай. Амгы үдө Кыдаттыг бүү-дө черлеринде партия ажалдакчыларын хуралда-ры эртин, ачаа Лиян Бяоуң «үлүдигелеринин» дугайы чугалап, ол Мао Цзэ-дунге «хот кодурун», чуртка шериг өргилдизин кылырын ора-дашкан дугайы диннадып турар.

Лиян Бяоуң идеядаг кижилер кылдыр санадып тур-ган кидат шеригин тоштат-кынын начальниг Хуан Ю-шэн болган оң үш ора-лакчылар, а ол ишкан ККП ТК-нын Политбюроунун сос-

тавынга кирип турган ше-рининг чамдык төлөөкчиле-ри-даа соолугу үдө политик-тиг ажылга илсепкей комп-натаннар. Пекинин «Ху-ди» журналынын чоокта чаа үшген номеринде «партияге шүргүп кирген сүлөөчилер болган эрге-дужаал сүрүчү-лерин» шылгызы-биле шү-гүмчүлөөн. «Хуш» кандаг-даа ат адаван болза-даа «сүлөөчилер болган эрге-дужаал сүрүчүлери» Лиян Бяоуң өскө кымы-даа ха-маарыштыбай турарына диннадып болган журна-листтер чигинмей турар.

Чаа «арыгалаашкын» чагымы Пекинде партияге курунө ашарынын моку эволюцияче чоорту непе-реп турарын даштыгы инфор-мация агентилерди динна-дып турар. Чиксэ, Лиян Бяоуң командалалыг адаван-га бараан бооп турган Цзян-су, Гуандун болган өскө-даа мокуларын удуртукчуларын каш ай дургуулада көзүбөс-төөнөр.

Олон ажалдакчыларын бо-дуну хамаатыларын бестин бил-лэр. Олар даын чарыгалда-рын аар-берге урунтарын боттарынын аар-биле ко-руу турарлар. Чиксэ, өрткөк чылым Португалия шериг ча-рыгалдарына курунө бюджет-дин 43 хуууу азы 900 миллион хире долларын үн-дүргөн. Ынчаларга Италиянын «Темпо» сеткүдүзүн сапа-ны-биле аларга, Лиссабон Афри-кага колоннадыг дайыма-нын кылырын хушун-ле ортумаа-биле бир миллион долларын чарыгал турар.

Колонияларын боттарында шериг туудуларын калбаа-би-ле кылып, шериг дөрг-херек-селерин болган шеригин эң чаа техникаын улам хой-би-ле соортуу чедирин турар. Амгы үдө Португалия Афри-када 125-тен 150 муң чедир солдаттарын тууду турар. Афри-канын патриоттарыга удур ишарылакчылар напалм, хо-раныг бүүдөмдөр дөң иш-кан илсиг араатангы чоп-селерин ажалдан турар. Ын-чалза-даа Африканын улуста-рыга удур колоннадыг да-

АЖЫЛ ЧОК ЧОРУК

ТОКИО. АКШ-че Япония-дан пос-тавын бараанын ундур садарын кызматкары-нунда чурттуг пос-тавын федерикалардан амылчи-лар ундур чорук улам ко-рууш турар. Улетпүрүн ол алдырын талам-биле фаб-рикантар организацины япон пос-тавын матыжылы-ныны чоокку шч чыл дургу-ула 170 муң ажылчынар-

ны ажалдан ундур деп ту-рарын чарлап. Пос-тавын улетпүрүн амылчына-рын профилдеринин на-ционал федерациянын са-нал турары-биле аларга, ол бүүрүгелерден ундур-тук кинилерин саны 215 муң че-дер азы ол профаттыжы-лыктын бүтү кезигүнеринин барык чартык кези болур.

УЛЕТПҮР ӨЗҮЛДЕЗИ

КАИР. (СЭТА). 1970—1971 сая-хөө чылымда Египеттин улетпүр бүүрүгелери 1 миллион 683 миллион егип-тун фунт туунуг продукцины бүүдүрүп ундур, ыналарга 1969—1970 сая-хөө чылымда 1 миллион 503 миллион фунт болган деп, премьер-министрин орадажып, Египет Араб Республиканын улетпүр, нефть болган минералдыг куралдар министр Азиз Сидки парламент конференция-зында демделген. 1970—1971 сая-хөө чылымда улетпүр продукцинын дашкаар ундурери оң мурунчагы сая-хөө чы-лы-биле деңгээрге, 15,8 миллион египет фунтуга көвүдөн. Чүлө нефтин дашкаар ундуренин бестин 31,2 миллион фунт орулга кирген.

1970—1971 сая-хөө чылымда египет ажылчынын орту-мак амыл төлөвири өскөн дээрин Азиз Сидки диннадып.

ПАТРИОТЧУ КУШТЕРНИН СОГУУШКУННАРЫ

ХАНОЙ. (СЭТА). Индий-Кыдаттыг патриотчу куштери агресорларын болган олар-нын чалчаларын шеригле-ринге согуушкуннары тава-рыштыгарын үргүчүлөп ту-рар. Залай мокуда 202 бедик-тин девискээринге хостал-кын Улусчу чепсентик куш-теринин дайынчылары ноябрь 13-те сайгон чалча шеригле-ринин 53-кү полугунуң 4-кү ба-та-лыонунуң туруштарында халдаан. Дайыннын 100 ажыг солдаанын чыккалдан ундур, 39 боо-чепсентик ху-наап алган.

Наап мокуга ноябрь 9 дунезинде муруну-Вьетнам патриоттар дайыннын 60 солдаанын өлүргөн болган ба-нылган.

Чоон Пакистандан ол чурт-та деин чедө берген кижиле-рге дуаалар дашн Индия-нын чааа бодурун-ла чүү-дөдүн кылып турар. Тос мил-лион ажыг кижит төрөз чур-тун кагаш, ынаар чооруп уужурга таварышканнар. Олар пакистан эрге-чагыраларын уужурдун чок амылааш-кыннарында дескелер.

Индия тургускан 150 ажыг лагерлерде адым миз-лон ажыг кижилерин тур-гускан. Ынчалза-даа үш мил-лион хире кижин илсиг ла-герлерде ам-даа хаара ту-тумаан. Оларын байдалы онза берге бооп турар.

ЧУРУКТА: чагалтанар чер дилеп турарлар.

Дези журналист Раху Рай-нын Чоон Пакистандан дес-келер дугайында тыгтыггай чурттарында фото.

Африка Республикасынан, а ол ишкан Муруу Родезия-дан дорт шериг дуааламчы-ныга база дайын турар. Ол чурттарынын чагырыкчылары хосталга дашн шимчөөшкын-нин чалгынында корткан, чүлө боо-чепсентик дуа-лаарында аңгыда Анголанын болган Мозамбиктиг партия-ларынга удур дайын чору-дугаларына база шуут кир-жил турар.

Лиссабонун колоннадыг дайыныга делегейин хой-нигизин болган португал улус шигинири-биле удур-лашып турар. Португалия по-литик бестин уаутурамын-кан козулуп, дези чооруп таварышталар үргүчү болур аларган. Сөөктү алды чылда чүлө Гвинеялан (Бисау) бестин 16 муң португал сол-даттар деин чоруткан.

Чүвенин байдалы бергедей бээр, Кастанунуң корум-чурму колонияларда нацио-нал-хосталгалыг шимчөөшкын-ин базарын орадажып-биле онугу-назар аргаларга шил-чин кирип турар. Ынчанган чоокта чаа Лиссабонга коло-

Политбюронун хуралы

ПАРИЖ. (СЭТА). Франца-нын Коммунистич партия-нын Политбюроуна Париже болган хуралында көзө че-де байдал-биле, ФКП-нин аграр политиканы-биле, а ол ишкан ФКП ТК-нын ам болур пле-мумунуң бүүдүнде партия кезигүнеринин ажал-чору-дугалы-биле холбашкан айты-рыларын чугалажып көргөн деп, «Юманите» солуга пар-лаан диннадыга чугалаан. ФКП ТК-нын пленуму бо чыл-дын ноябрь 30-ден декабрь 1-ге чедир болуп эртер дээрин диннадыга база айткан.

КЫДАТТА ЯДРОЛУГ ЧАЗЫЛДЫРЫШКЫН

ТОКИО. (СЭТА). Ноябрь 18-те КУР-нун Саньянда тускай шолге ядролуг чазыл-дырышкыны кылган. Япониянын даштыгы херек-тер министрствозу тускай меделес кылган, ол чазыл-дырышкыны харадаашкы-нын алереткен. Япониянын ча-аа тускай хурал эрттиргеш, оң соонда метеорологтуг бол-ган эртем албан черлеринге радиоактивтиг чүүдөдөрүн дашн хайгалар кылдыр ай-тышкын берген.

АГРЕССИЯ УРГУЛУЕВИШААН

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Сай-гондан ЮПИ агентилердин диннадып турарын баугар аларга, ноябрь 18-те америка унар чүүла Камбоджанын девискээринге күштүг хадааш-кын кылган. Помпешинде 11 миль чедө ийи сууржу олар напалым бомбар-биле со-гуушкун кылган.

Сайгонун чалча шеригин немерде кескелерин Камбо-джда чорутарын америка-муру-ну-ыткан командалыг че-ри планан томарын америка солдатын бистен.

пийларда реформалар ду-гайында, оларын иштики «автономиянын» калбартып дугайында шуугаанын эге-дөөн. Ол каас-коя, хооуну чү-чүруушкуну колонизаторлар «Африка талам-биле чаа по-литика» чүвө деп көргүзөрин орадажып турар. Ындыг ба-дылгыг эңе согулашы бил-дирт — олар «аварыг-ларын» кылган хеварлар бооп алган, делегейин хой-нигиз-ин меделер. Африканын улустарын колоннадыг кич-и-бенке хевэр арттырар дэин ол-дур. Ынчалза-даа Лиссабонун чагырыкчылары-нын ол онугу-назар аргазы-дан чүү-даа үмөс деп чүвө билдирт. Гвинеянын (Би-сау), Анголанын болган Мо-замбиктиг патриоттары чыл келген тууду-на дайымаг олумугу согуушкуну улам күштелдирин турарлар. Олар боттарынын төрөн черлерин хостарын дашн демселенге социалист чурттарыг, ха-мыктын мурунда Совет Эни-тетин дуааламчыга алы-нын турар. Ынчанган порту-гал колоннадыг бестун дүжери чалган чок дээрине чигашып турар. Африканын чурт чуруулан колоннадыг кууданышкынныг сөөктү шилсөөлери балаттын наар хуи ам удаае келер.

А. ЖИГУНОВ.
(СЭТА).

